

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatele **P. V. T.**, zastoupeného JUDr. Petrem Práglem, advokátem se sídlem v Ústí nad Labem, Dlouhá 5, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2004, č. j. 15 Az 526/2003 - 12,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2004, č. j. 15 Az 526/2003 - 12, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 5. 2. 2003, č. j. OAM-6472/VL-10-P17-2001, jímž bylo rozhodnuto o neudělení azylu stěžovateli podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že v průběhu celého správního řízení stěžovatel uváděl jen ekonomické důvody opuštění vlasti, a proto ministerstvo na základě náležitě zjištěného skutkového stavu rozhodlo o neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 13 odst. 1, 2 zákona o azylu. O neudělení azylu podle § 14 citovaného zákona rozhodlo ministerstvo na základě správního uvážení, jehož rozsah není předmětem soudního přezkumu. Na straně stěžovatele nebyla ani shledána existence překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Neobstojí ani námitka

ohledně „neúplnosti překladu“, neboť stěžovatel proti úplnosti překladu ani protokolu nic nenamítal a podepsal prohlášení, že byl s obsahem protokolu v jazyce vietnamském seznámen, souhlasil s ním a nežádal doplnění. Prohlásil také výslovně, že se nechce seznámit s obsahem předložených zpráv a informací a nenavrhuje jejich doplnění. Ve spise je založen originál správního rozhodnutí podepsaný ředitelem odboru azylové a migrační politiky ministerstva jako oprávněnou osobou, a proto není důvodná námitka o tom, že správní rozhodnutí nemá předepsané náležitosti.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., neboť je přesvědčen, že je nesprávný a že zjištěný skutkový stav byl nesprávně posouzen, a to již ve správním řízení. Stěžovatel azylovému řízení nerozuměl, a proto jeho prvotní výpověď byla sice postavena na ekonomických důvodech, ale o dalších důvodech majících základ v pronásledování se zmínil až později. Tato okolnost by proto neměla být k jeho tíži. Současně má stěžovatel za to, že se krajský soud jeho námitkami v celé své šíři řádně nezabýval včetně překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, a to vzdor tomu, že na tuto obavu v průběhu celého řízení upozorňoval. Nelze přehlédnout, že své důvody pro udělení azylu stavěl na pronásledování a diskriminaci v zemi svého původu a není vyloučeno, že se řádně nevyjádřil, protože azylovému řízení řádně neporozuměl. Zdá se, že se proto k jeho pozdějším námitkám mohlo přihlédnout více než tomu bylo dosud. Dále stěžovatel připomněl, že krajský soud rozhodl bez nařízeného jednání a bez jeho účasti. Popřel, že by v tomto ohledu byl krajským soudem řádně vyrozuměn a dále připomněl, že nezná český jazyk a tím, že krajský soud s ním nejednal prostřednictvím tlumočníka, se tak dostal do nerovného postavení s ministerstvem. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a přiznání kasační stížnosti odkladného účinku.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení. K námitkám stěžovatele sdělilo, že v jeho případě nebyly splněny taxativně vymezené podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ekonomické potíže ve vlasti azylově relevantním důvodem nejsou a stěžovateli nic nebránilo v tom, aby v průběhu správního řízení uvedl i jiné skutečnosti, což však neučinil. K namítanému neustanovení tlumočníka soudem podotklo, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 26/2003 není soud povinen ustanovit stěžovateli tlumočníka pro jeho jednání před soudem, pokud nenařídí jednání před soudem. Z výše uvedených důvodů navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Tvrzení stěžovatele, že své důvody pro udělení azylu staví na pronásledování a diskriminaci v zemi původu, považuje Nejvyšší správní soud za účelové. V průběhu správního řízení stěžovatel sdělil, že vlast opustil v dubnu 2001 z ekonomických důvodů. Dále uvedl, že v jeho vlasti nejsou dobré podmínky pro život, není dostatek pracovních příležitostí. Stěžovatel byl nezaměstnaný, přičemž pracovní uplatnění nemohl najít z důvodu nedostatečné kvalifikace. Ve vlasti nikdy neměl problémy s policií ani s jinými státními orgány. Do České republiky přicestoval, jelikož se z tisku a televize dozvěděl, že je zde dobrý

život a jsou zde dodržována lidská práva. Jiné skutečnosti, pro které by mu měl být udělen azyl, neuvedl. Navíc stěžovatel své tvrzení o jiných než ekonomických důvodech nijak nekonkretizoval, když nesdělil, v čem jeho pronásledování či diskriminace spočívá. Není tedy zřejmé, k jakým jeho námitkám mohlo být více přihlédnuto.

Pokud stěžovatel namítal, že řádně nerozuměl azylovému řízení, a proto uvedl pouze ekonomické důvody, pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že žadatel o azyl nemusí znát českou azylovou právní úpravu. Smyslem azylového řízení je poskytnutí nezbytné ochrany cizinci v případě pronásledování nebo odůvodněného strachu před pronásledováním, přičemž důvody, které motivují cizince k podání žádosti o azyl, nelze přizpůsobovat právní úpravě, ale musí být cizincem uváděny v souladu se skutečným stavem.

Tvrzení stěžovatele, že se krajský soud řádně nezabýval jeho námitkami včetně existence překážek vycestování, považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodné. V žalobě stěžovatel namítal, že napadené rozhodnutí nemá náležitosti správního rozhodnutí, neboť není podepsáno oprávněnou osobou, dále namítal, že informace, které byly použity v odůvodnění správního rozhodnutí, nejsou úplné, a že rozhodnutí není opřeno o všechny jím tvrzené skutečnosti. S těmito námitkami se krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí řádně vypořádal. Existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu stěžovatel v žalobě nenamítal, a proto se krajský soud vázán podle § 75 odst. 2 s. ř. s. žalobními body omezil pouze na konstatování, že se ztotožňuje s hodnocením důvodů obsažených ve správním rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že s. ř. s. neobsahuje konkrétní ustanovení o právu jednat před soudem ve své mateřštině, je třeba za použití ustanovení § 64 s. ř. s. postupovat podle § 18 o. s. ř. Podle odst. 1 citovaného ustanovení mají účastníci v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Podle odst. 2 citovaného ustanovení účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Z citovaného ustanovení tedy vyplývá, že k tomu, aby soud ustanovil účastníkovi tlumočníka, nestačí pouze, že jedná o účastníka, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, ale současně musí potřeba ustanovit tlumočníka vyjít v řízení najevo.

V dané věci byla Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručena žaloba stěžovatele, která byla sepsána v českém jazyce. V průběhu řízení požádal krajský soud stěžovatele o sdělení, zda souhlasí s tím, aby ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bylo o věci samé rozhodnuto bez jednání. Současně ho upozornil, že souhlas bude udělen také tehdy, pokud do dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádří svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Na tuto výzvu, která mu byla doručena dne 7. 7. 2004, stěžovatel nereagoval. Za této situace byly splněny zákonné podmínky, aby krajský soud rozhodl ve věci bez jednání. Podle názoru Nejvyššího správního soudu za daného stavu potřeba ustanovit stěžovateli tlumočníka v řízení před krajským soudem nevyšla najevo, neboť žaloba byla sepsána v českém jazyce a stěžovatel vůči soudu neučinil žádné podání, ze kterého by bylo zřejmé, že výzvě soudu nerozumí. Zásada rovnosti účastníků řízení formulovaná v ustanovení § 18 o. s. ř. je projevem ústavního principu rovnosti účastníků vyjádřeného v čl. 96 odst. 1 Ústavy a v čl. 37 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod. Při posuzování postupu krajského soudu při realizaci tohoto práva uvedeného v ustanovení § 18 o. s. ř., dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že tento nepochybil, pokud neustanovil stěžovateli tlumočníka.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že ze žádného právního předpisu nelze dovozovat povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad rozhodnutí do jiného jazyka. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce, jako projev svrchovanosti českých státních orgánů nad územím České republiky, je zněním autentickým a pro všechny dotčené subjekty závazným. K tomu nutno uvést, že pokud se cizinec rozhodne žít na území státu, kde je úředním jazykem jazyk jiný než ten, jemuž rozumí, musí být srozuměn s tím, že komunikace, zejména písemná, bude probíhat v jazyce úředním, v daném případě českém. Z toho musí ve vlastním zájmu vycházet, zejména za situace, kdy v cizí zemi podá jakoukoliv písemnou žádost a předpokládá písemný kontakt s orgány, které o ní rozhodují.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu